

[Undervisningsministeren.]

Det er også efter forslaget rektor, der er chef for administrationen. Dette betyder selvsagt ikke, at rektor kan nægte eller urimeligt nedskære den assistance, der må ydes til de kollegiale organer, men kun at han skal afbalancere ønskerne fra de mange kollegiale organer i overensstemmelse med de muligheder, der er for at yde assistance. Det er en følge af rektors centrale position, at han må have ret til, eventuelt ved stedfortræder, at overvære alle møder i kollegiale organer, og det er også rektor, der skal sørge for udførelsen af de kollegiale organers beslutninger.

Som følge af den styrkelse, rektors stilling får, foreslås det, at rektor (og prorektor) finder sin vælgermæssige baggrund i alle, der er tilknyttet institutionen. Man foreslår derfor, at rektor (og prorektor) vælges af alle, dog således, at de afgivne stemmer vægtes i samme forhold som konsistoriums sammensætning i øvrigt, jfr. forslagets § 15.

Regeringen har samtidig fundet det naturligt at udvide kredsen af valgbare til rektor- og prorektorhvervet til også at omfatte de heltidsansatte lektorer.

Det har også vist sig nødvendigt at tydeliggøre forholdet mellem institutionerne og undervisningsministeriet. Som det er anført i bemærkningerne til lovforslaget, har folketingsets ombudsmand i forbindelse med en konkret sag henstillet til mig, at det i forbindelse med revisionen af styrelsesloven blev søgt præciseret, på hvilke sagsområder ministeriet var beføjet til — efter eller uden rekurs — at omgøre afgørelser truffet af universitetsorganer. Denne præcisering er søgt gennemført ved forslagets § 35, hvorved ministeriet kun kan sætte visse af de kollegiale organers beslutninger ud af kraft, „såfremt de findes stridende mod lovgivningen eller almindelige retsgrundsætninger“.

Nogle urigtige anbringender i dagspressen har fået enkelte personer og organisationer til at tro, at der med denne bestemmelse er lagt op til vidtgående indgreb i de højere uddannelsesinstitutioners akademiske frihed, og at der i udtrykket „almindelige retsgrundsætninger“ kan findes en hjemmel hertil. Dette er ganske urigtigt. Hverken regeringen eller jeg har sådanne intentioner, og der er ikke nogen udvidet hjemmel til indgreb, snarere tværtimod. Udtrykket

„almindelige retsgrundsætninger“ er et fast juridisk begreb for de retsgrundsætninger, der ikke har givet sig udtryk i skrevne retsregler, men som håndhæves af domstolene og folketingsets ombudsmand, især inden for lighedsgrundsætningsområdet. Det skal da også bemærkes, at der ikke er nogen hjemmel for undervisningsministeren til at træffe en ny og anden afgørelse, men kun til at annullere den trufne og henvise til en fornyet behandling af sagen.

Som sagt er der ikke tale om en indskrænkning af selvstændigheden, men snarere om det modsatte, idet undervisningsministeriet på forhånd har afskåret sig fra andre indgreb end regelfastsættelse på visse helt vitale områder, se herom nærmere bemærkningerne til § 35.

Angrebene på en undtagelsesbestemmelse er lige så grundløse. Denne, det vil sige § 37 i forslaget, er kommet til veje efter speciel indstilling fra konsistorium ved Københavns universitet i forbindelse med et forsøg på at finde en løsning på de mange sociologisager. Bestemmelsen er i forhold til forslaget redaktionelt ændret, men meningen er den samme, nemlig at hvis et konsistorium og ministeren kan blive enig om, at betingelserne for bestemmelsens anvendelse er til stede, og man kan blive enig om, hvad der skal træde i stedet, så kan ministeren fastsætte en midlertidig styrelsesordning for det betrængte område.

Der vil blive direkte valg til alle de kollegiale organer bortset fra en lille gruppe fødte medlemmer, rektor, prorektor og dekaner, i det øverste organ, konsistorium.

Repræsentanterne for valggrupperne afgør selv, hvilken valg måde der skal anvendes på grundlag af et katalog over valg måder, der kan benyttes: flertalsvalg, forholds- talsvalg og mulige kombinationer. Et mindretal, svarende til 25 pct. af de stemmeberettigede til ét mandat, kan kræve forholds- talsvalg.

I folketingsåret 1971-72 fremsatte jeg et ændringsforslag med det formål at give de studerende mulighed for at gennemføre en enhedsrepræsentation. Forslaget kunne ikke færdigbehandles i sidste folketingsår.

Jeg finder fortsat, at det er forkert, hvis styrelsesloven, ved at stille krav om forholdstalsvalg i forbindelse med listeopstilling, lægger op til en splittelse af de stude-